

Галина Бондар, канд.пед.наук, доцент
Наталія Гут, канд.філол.наук, доцент
Ірина Щербань, канд.пед.наук, доцент
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
м. Умань

ФОРМУВАННЯ ГУМАНІСТИЧНОГО СВІТОГЛЯДУ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Проблема формування гуманістичного світогляду майбутнього учителя у процесі вивчення іноземних мов є на сьогодні особливо актуальною як для суспільства, так і для конкретної особистості у зв'язку з тим, що ці філологічні дисципліни мають особливий потенціал у формуванні гуманістичного світогляду. Важливість таких знань полягає в тому, що вони сприяють досвіду майбутніх учителів в організації гуманістичного середовища (країнознавство) та практичному використанню їх у техніці (робота з комп'ютером, Internet, e-mail), бізнесі (ділові папери іноземною мовами), науці (підготовка рефератів, звітів про виконану роботу, написання статей) тощо. Цикл філологічних дисциплін допомагає студентам зрозуміти сенс життя, знайти своє місце в соціумі, визначити власні потенційні можливості, але найважливішим є те, що при вивченні філологічних дисциплін зусилля викладачів спрямовується на формування готовності майбутнього вчителя ставитися до людини як до абсолютної цінності.

Сьогодні усі методичні рішення викладача, як зазначає І. Зимня, «мають переломлюватися через призму особистості того, хто навчається, – його потреб, мотивів, здібностей, активності, інтелекту та інших індивідуально-психологічних особливостей» [2, 64]. Аналізуючи актуальні проблеми сучасного навчання іноземних мов, І. Бім особливо виділяє проблему виховання засобами іноземної мови. Педагог наголошує на необхідності посилення ролі навчання іноземної мови у вихованні людини [1,3].

Тож, суть гуманістичного світогляду полягає не у проголошенні абстрактних прав людини, а у збереженні, підтримці й розвитку у людині людяності, що стосується кожної особистості, незалежно від її соціального статусу. Оскільки структуру гуманістично-освітнього середовища утворюють студенти та викладачі – з одного боку, а з іншого – засоби, форми, методи, технології навчання і виховання, то створення гуманістичного освітнього середовища сприяє вияву суб'єктної позиції студента і вільного вибору викладачем форм, змісту, методів формування гуманістичного світогляду майбутніх учителів. Головною ознакою наявності у педагогічному ВНЗ гуманістичного освітнього середовища є відчуття учасниками педагогічного процесу соціальної захищеності, взаємодопомоги, доступу до необхідних джерел інформації.

У процесі вивчення іноземних мов формуються гуманні міжособистісні стосунки учасників педагогічного процесу; уміння оцінювати власну поведінку,

оцінювати власні вчинки та відповідати за них, активізувати і стимулювати процес самоактуалізації особистості. Ці компоненти навчально-виховного процесу забезпечують високу ефективність процесу навчання іноземної мови, реалізацію мотиваційної готовності студентів до сприйняття гуманістичного змісту текстів на іноземній мові, що збільшує вплив процесу навчання на формування окремих компонентів гуманістичної позиції студентів, а саме їх світогляду.

Література

1. Бим И. Л. О преподавании иностранных языков на современном этапе / И.Л. Бим, Н.П. Каменецкая, А.А. Миролубов [и др.] // Иностранные языки в школе. – 1995. – № 3. – С. 6–11.
2. Зимняя И. А. Психология обучения иностранным языкам в школе / Ирина Алексеевна Зимняя. – М. : Просвещение, 1991. – 222 с.